

Nederlandse Publieke Omroep
T.a.v. mevrouw S. Rijxman
de heer F. Klein
de heer G. van Beuzekom
Mevrouw A. van Lijf
Postbus 26444
1202 JJ HILVERSUM

Amsterdam, 5 juli 2018

Geachte Raad van Bestuur,

In navolging op onze e-mail d.d. 26 juni 2018 aangaande de door de u aangekondigde bezuinigingsmaatregelen, schrijven wij u als volgt:

Heden hebben wij van u een e-mail ontvangen waarin u ons uitnodigt voor een gesprek op 16 juli a.s. Daar gaan wij graag op in.

In de e-mail van 26 juni jl. hebben wij reeds onze zorgen en bezwaren in verband met de aangekondigde bezuinigingen op de journalistieke programma's kenbaar gemaakt. In de afgelopen dagen hebben we onze leden en de door de bezuinigingen getroffen redacties gesproken. Uit deze gesprekken bleek dat de impact van de bezuinigingsmaatregelen op de journalistiek en op de publieke omroep in zijn geheel veel groter en negatiever kunnen zijn dan wat aanvankelijk werd gedacht. Dat was voor ons reden een adviesgroep samen te stellen, bestaande uit diverse (televisie) redacties. De adviesgroep heeft de bezuinigingsmaatregelen door de NPO aandachtig bestudeerd.

De publieke waarde

De adviesgroep en de NVJ zijn stellig van mening dat juist bij de NPO de publieke waarde van programma's veruit het zwaarst zou moeten wegen. Daarom is het onbegrijpelijk dat de NPO er nu voor kiest om te bezuinigen op programma's die uitblinken in publieke waarde: programma's op het gebied van economie, wetenschap, journalistiek, geschiedenis, levensbeschouwing en cultuur.

Met de koers die de NPO nu dreigt in te slaan is de continuïteit, kwaliteit en vernieuwing van de journalistiek bij de publieke omroep in gevaar. In diverse uitlatingen geeft de NPO aan op het budget voor journalistieke programma's de komende periode niet te zullen korten. Wat betekent dat als wij naar de feiten kijken: Brandpunt+ wordt wegbezuinigd, uitzendingen van Andere Tijden en Focus Wetenschap worden gehalveerd, Tegenlicht wordt 30 procent gekort en ook Zembla moet inleveren. Ook de Evangelische Omroep krijgt in 2019 vele miljoenen euro's minder voor het maken van levensbeschouwelijke programma's. Onze vraag is daarom: waar wordt dan extra geïnvesteerd als u stelt dat per saldo op het budget voor journalistiek niet wordt gekort? Ook maken wij ons zorgen over de voorgenomen verhuizing van EenVandaag naar NPO2, om plaats te maken voor een soapserie. Het onderstreept onze zorg over de prioriteit die de NPO geeft aan journalistiek voor een breed publiek.

De NPO geeft aan dat er op NPO2 niet wordt bezuinigd op journalistiek. Als EenVandaag naar NPO2 gaat, zal het journalistieke budget van NPO2 dus vooral naar EenVandaag en Nieuwsuur gaan. Wij

hebben daarbij vernomen dat het budget van EenVandaag wel degelijk verlaagd zal worden, als EenVandaag naar NPO2 gaat.

Met de exit van EenVandaag van NPO1 wordt het eerste kanaal bijna volledig een amusements- en talkshowzender. Beeldende en verhalende journalistiek voor een groot en breed publiek lijkt ons een kerntaak van de publiek omroep.

Succesvolle onderzoeksjournalistiek is vaak de vrucht van een jarenlang in vertrouwen opgebouwd netwerk, lange adem, geduld en zorgvuldigheid. Zaken die per definitie aanwezig zijn op redacties waar journalisten langer werken, die zaken langere tijd kunnen volgen en de kans krijgen om netwerken op te bouwen en bronnen te vinden. Kortom: redacties met 'een geheugen' en opgebouwde kennis. Een ad-hoc, voor een korte tijd samengestelde redactie, heeft dit niet. Daar wordt niets opgebouwd en vervliegen opgebouwde kennis en netwerken weer zodra de redactie weer wordt ontbonden. Dat is kapitaalvernietiging. Daarbij blijkt uit voorbeelden uit de praktijk dat korte series vrijwel altijd hun budget overschrijden, omdat vaak het wiel opnieuw dient te worden uitgevonden en dus in verhouding (veel) duurder zijn.

Een nieuwe opzet?

De nieuwe opzet zou kunnen zijn dat de omroepen nog meer dan voorheen intekenen op losse projecten en korte series. Door in te zetten op losse projecten met ad-hoc redacties komt naast de kwaliteit ook de vernieuwing in gevaar. Daarnaast zal deze werkwijze tot grote reorganisaties en ontslagen leiden, dat in verhouding vooral jonge medewerkers raakt. Door deze medewerkers te ontslaan of in de flexibele schil op te nemen, verliezen redacties aanzienlijk aan 'vernieuwingskracht'.

Helaas moeten wij constateren dat voor de NPO, gegeven de genoemde bezuinigingsmaatregelen, de kijk- en luistercijfers leidend zijn in plaats van de 'publieke waarden'. De journalistieke programma's, programma's over wetenschap, economie, geschiedenis en levensbeschouwing vertegenwoordigen die waarden bij uitstek. Kijkcijfers zouden hieraan ondergeschikt moeten zijn. De invloed die de NPO op dit moment al uitoefent op de inhoud van de programma's (bijvoorbeeld op de anchor, presentatie of vormgeving) wordt in de toekomst naar verwachting alleen maar groter. De titels waarbij nu is ingegrepen zijn, niet toevallig, de titels waarbij de NPO niet op voorhand de uitzending te zien krijgt. Door in de toekomst op losse projecten en series in te zetten, kan de NPO haar invloed op de inhoud nog verder vergroten. Dat is niet bevorderlijk voor de journalistieke onafhankelijkheid en de broodnodige wendbaarheid en flexibiliteit.

Concluderend kunnen we niet anders stellen dan dat deze bezuinigingsmaatregelen ertoe leiden dat de Publieke Omroep verder van haar kernwaarden verwijderd.

Derhalve willen u verzoeken om de bezuinigingsmaatregelen voor 2019 per direct on hold te zetten. We denken graag met u mee over een breed gedragen vernieuwingsstrategie die niet ten koste gaat van de kernwaarden en de missie van de Publieke Omroep.

In afwachting van uw spoedige reactie verblijven wij,

Met vriendelijke groet,

Sander 't Sas, Voorzitter Sectie Omroep NVJ

Wais Shirbaz, Secretaris Omroep NVJ

Thomas Bruning, Algemeen Secretaris NVJ

c.c. Een kopie van deze brief zenden wij per gelijke post aan de Minister van OCW en aan alle fracties van de Tweede Kamer